

Sammanträdestid	Torsdagen den 15.1.2015 kl. 19.00-21.10	
Sammanträdesplats	Kommunkansliet	
Beslutande	x Salmén Jan, ordf. x Lindström Henry, vice ordf. x Carlson Nina-Marie x Flöjt-Josefsson Helena x Holmström Janice x Jansson Benitha - Nyholm Dan	- - Holmström Sue - x Eriksson Ann-Kristin - - Sirén Siw - - Hellström Bengt - - Karlsson Lina
Övriga närvarande	- Karlsson Runar, kommunstyrelsens ordförande x Hampf Berit, kommunstyrelsens representant - Laaksonen Jessica, tf. kommundirektör x Brandt Mikaela, socialsekreterare x Eklund Ritva, vik. äldreomsorgschef	
Paragrafer	§§ 1-16	
Underskrifter	Ordförande Jan Salmén	Sekreterare Mikaela Brandt
Protokolljustering	Saltvik den Helena Flöjt-Josefsson Benitha Jansson	
Protokollet framlagt till påseende	Saltvik den 22.1.2015	
Intygar	Mikaela Brandt,	sekreterare
Utdragets riktighet bestyrkes	Saltvik den	
Underskrift	Mikaela Brandt,	socialsekreterare

Sammanträdestid	Torsdagen den 15.1.2015 kl. 19.00–21.10
Sammanträdesplats	Kommunkansliet

Ärenden:

- § 1 Konstatera laglighet och beslutförhet
- § 2 Protokolljusterare
- § 3 Föredragningslistan
- § 4 Mötesdatum våren 2015
- § 5 Anslutningsavtal gällande upphandling av läkemedelsprodukter samt avtal om försäljning av läkemedel från ÅHS läkemedelscentral
- § 6 Ålands Fountainhouse r.f. avtalsförslag
- § 7 Inköp av Abilita socialvårdsprogram för utkomststöd och handikappservice
- § 8 Taxa för stödpersonsförhållande inom barnskyddet
- § 9 Sekretess: Kostnader för omhändertagande/barnskydd
- § 10 Sekretess: kostnader inom barnskyddet
- § 11 Tjänstemannabeslut 2014/Äldreomsorg
- § 12 Tjänstemannabeslut 2014/Individ- och familjeomsorg
- § 13 Delgivningar/Äldreomsorg
- § 14 Delgivningar/Individ- och familjeomsorg
- § 15 Revisionsprotokoll för år 2013

Föredragningslistan fastställdes med följande tillägg:

- § 16 Sekretess: Rättelseyrkande gällande tjänstemannabeslut/handikappservice

Jan Salmén, ordförande

§ 1 KONSTATERA LAGLIGHET OCH BESLUTFÖRHET

Soc.oms.n. § 1/15.1.2015

Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och med hänsyn till antalet närvarande även beslutfört.

§ 2 PROTOKOLLJUSTERARE

Soc.oms.n. § 2/15.1.2015

I tur att justera protokollet är Helena Flöjt-Josefsson och Benitha Jansson.

Beslut:

Till protokolljusterare valdes Helena Flöjt-Josefsson och Benitha Jansson. Protokollet justeras omedelbart efter mötet.

§ 3 FÖREDRAGNINGSLISTAN

Soc.oms.n. § 3/15.1.2015

Föredragningslistan fastställdes med följande tillägg:

§ 16 Sekretess: Rättelseyrkande gällande tjänstemannabeslut/handikappservice

§ 4 MÖTESDATUM VÅREN 2015

Soc.oms.n. § 4/15.1.2015

Preliminära sammanträdesdagar för social- och omsorgsnämnden under våren har sammanställt enligt följande:

Torsdagen den 26 februari

Torsdagen den 26 mars

Torsdagen den 23 april

Torsdagen den 21 maj

Torsdagen den 11 juni

Socialsekreterarens förslag:

Social- och omsorgsnämnden sammanträder preliminärt enligt ovanstående.

Beslut:

Social- och omsorgsnämnden beslöt enhälligt enligt förslag.

§ 5 **ANSLUTNINGSAVTAL GÄLLANDE UPPHANDLING AV LÄKEMEDELSPRODUKTER
SAMT AVTAL OM FÖRSÄLJNING AV LÄKEMEDEL FRÅN ÅHS
LÄKEMEDELSCENTRAL**

Soc.oms.n. § 5/15.1.2015

Lagstiftningen möjliggör att läkemedelscentralen inom Ålands hälso- och sjukvård kan expediera läkemedel även till socialvårdens institutioner i landskapet.

ÅHS har slutit ett samarbetsavtal om upphandlingspool gällande läkemedelsprodukter. Där kommunen utgör en namngiven tredje part enligt samarbetsavtalet om upphandlingspool. Upphandlingspoolen administreras av Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt. Offertperioden är 2-åriga och det är aktuellt med en ny avtalsperiod för åren 2016-2017 och upphandlingen påbörjas i januari 2015.

Läkemedelscentralen kommer att sälja läkemedlen till de kommunala institutionerna till det inköpspris som läkemedelscentralen köper in för, inklusive den rabatt som offererats för vissa läkemedelspreparat. Till inköpspriset tillkommer även en expeditionsavgift, 28 % på varans pris som ersättning för hanteringskostnader inkl. upphandlingskostnader, lokaler och utrustning. Ytterligare tillkommer kostnader för läkemedelstransporter som utförs av ÅHS enligt överenskommelse.

En part kan säga upp avtalet inför slutet av varje pågående avtalsperiod. En skriftlig uppsägning ska skickas till ÅHS senast 13 månader före upphandlingsperioden avslutas.

Avtalsförslag bifogas sammanträdeskallelsen.

Vik. äldreomsorgschefens förslag:

Social- och omsorgsnämndens föreslår inför kommunstyrelsen att avvakta hur ÅHS läkemedelscentralen utvecklar sin verksamhet i framtiden samt att besluta om att inte delta i upphandlingen av läkemedel i denna upphandlingsperiod, och att därmed inte ingå avtal med ÅHS läkemedelscentral i detta skede. Ärendet sänds till kommunstyrelsen för vidare behandling.

Beslut:

Social- och omsorgsnämnden beslöt enhälligt enligt förslag med tillägget att vik. äldreomsorgschefen ges i uppdrag att formulera en skrivelse som föreslås inför kommunstyrelsen att sändas till landskapsläkaren samt ÅHS läkemedelscentral, med begäran om förtydligande och klarläggande av hantering och distribution av läkemedel, ordnandet av transporter och kostnader för dessa då avtalet i nuläget innehåller för många oklarheter. I skrivelsen bör även framgå att social- och omsorgsnämnden ifrågasätter den orimligt höga expeditionsavgiften om 28 %.

§ 6 ÅLANDS FOUNTAINHOUSE R.F, AVTALSFÖRSLAG

Soc.oms.n.84§/25.9.2014

Ålands Fountainhouse r.f önskar uppgöra avtal med de åländska kommunerna för finansiering av klubbhuset Pelaren verksamhet. Verksamheten, belägen på Strandgatan i Mariehamn, är en modell för psykosocial, arbetsinriktad rehabilitering och vänder sig till personer som är eller har varit i kontakt med psykiatri. Verksamheten är utformad som ett klubbhus och erbjuder ett frivilligt och kostnadsfritt deltagande där man som medlem ges möjlighet att påverka sin livssituation och dagliga liv.

Verksamheten har finansierats genom medel från Europeiska socialfonden (ESF) och Penningautomatföreningen (PAF). Förra året fokuserade klubbhuset på att få de åländska kommunerna delaktiga i finansieringen av verksamheten. Personalmässigt har Pelaren en verksamhetsledare och tre handledare.

Sammanfattning av Ålands Fountainhouse förening r.f's verksamhetsplan; Verksamhetsmål: Målgruppen människor med psykisk ohälsa ska få en meningsfull sysselsättning i en verksamhet som ser till medlemmens individuella behov. Verksamhetens fyra ledord är att varje medlem ska känna sig välkommen, sedd, behövd och saknad. Allt deltagande bygger på frivillighet och medbestämmande.

Saltviks kommun hade under första halvåret 2014 en person inskriven och sju besöksdagar enligt statistik. Kostnad per dag: 33 €.

Saltviks kommun har till Klubbhuset Pelaren r.f givit verksamhetsbidrag om 800 € för 2014.

Sysselsättningsverksamhet enligt socialvårdslagens §§ 27d och 27 e erbjuds via klubbhuset Pelaren. Detta är verksamhet som tillhandahålls Saltviks kommun genom Fixtjänst eller i egen regi/egna avtal.

Avtalsförslag, besöksstatistik och verksamhetsplan bifogas sammanträdeskallelsen.

Vik. socialsekreterarens förslag:

Social- och omsorgsnämnden godkänner inte avtal om köp av tjänster från Åland Fountainhouse r.f Klubbhus Pelaren.

Klubbhuset Pelaren fyller en viktig funktion och kan vara betydelsefull i rehabiliteringen för personer med psykisk ohälsa. Saltviks kommun förespråkar samma finansieringsmodell som Fixtjänst och för att godkänna ett avtal med klubbhuset Pelaren krävs följande:

- deltagande i klubbhusets verksamhet sker i samråd med hemkommunens socialarbetare/socialsekreterare
- hemkommunens socialarbetare/socialsekreterare avgör huruvida medel beviljas för deltagande i Pelarens verksamhet samt omfattningen av denna och ett deltagande framgår i klientens vård- och serviceplan.

Beslut:

Social- och omsorgsnämnden beslöt återremittera ärendet. Avtalet ska ses över, dialog ska föras med föreningen och det juridiska ses över gällande

Protokolljustering:

socialsekreterarens/socialarbetarens möjlighet till insyn i verksamheten i syfte att på så sätt kunna arbeta mer förebyggande med klienterna.

Soc.oms.n. § 6/15.1.2015

Socialkansliet har varit i kontakt med Lotta Eriksson, verksamhetsledare för Ålands Fountainhouse r.f. Enligt verksamhetsledaren får inte uppgifter om personerna som deltar i verksamheten lämnas ut till kommunen, utan kan endast ske med den deltagandes godkännande.

Möjligheten till dialog mellan verksamheten och kommunen finns genom studiebesök eller att föreningen kan komma och informera kommunen om sin verksamhet där även deltagare kan närvara och berätta sin syn om verksamheten.

Ålands Fountainhouse r.f har enligt verksamhetsledaren fortlöpande avtal med sju åländska kommuner, två kommuner skriver avtal årsvis, två kommuner deltar inte och två kommuner har gett verksamhetsbidrag.

Ålands Fountainhouse r.f. verksamhet är inte lagstadgad, utan ett alternativ som kommunen kan välja att erbjuda sina kommuninvånare. Enligt socialvårdens klientlag ska när socialvård ordnas en service-, vård-, rehabiliterings- eller någon annan motsvarande plan utarbetas men föreningens verksamhet i sin nuvarande form möjliggör inte detta.

Socialsekreterarens förslag:

Social- och omsorgsnämnden godkänner inte avtal om köp av tjänster från Åland Fountainhouse r.f Klubbhus Pelaren, utan föreslår inför kommunstyrelsen att istället ge 500 euro i verksamhetsbidrag för 2015.

Beslut:

Nina-Marie Carlsson understödde socialsekreterarens förslag. Helena Flöjt-Josefsson föreslog ett verksamhetsbidrag om 800 €, förslaget understöddes av Benitha Jansson. Eftersom två understödda förslag förelåg företog social- och omsorgsnämnden omröstning genom handuppräckning. Socialsekreterarens förslag fick fyra röster. Helena Flöjt-Josefssons förslag fick tre röster. Social- och omsorgsnämnden beslöt efter omröstning att föreslå inför styrelsen att till Åland Fountainhouse r.f. Klubbhus Pelaren ge 500 euro i verksamhetsbidrag för år 2015.

§ 7 INKÖP AV ABILITA SOCIALVÅRDSPROGRAM FÖR UTKOMSTSTÖD OCH HANDIKAPPSERVICE

Soc.oms.n. § 7/15.1.2015

Under år 2014 fattades 137 beslut gällande utkomststöd i Saltviks kommun. Ärendehantering och journalföringen i dessa ärenden sker idag i programmen Excel och Word, vilket även gäller hanteringen av kommunens handikappserviceärenden.

Sedan tidigare använder socialkansliet Abilitas program för barnskyddet. För att komplettera programmen för socialvården begärde socialkansliet offert från Abilita gällande utkomststödsmodulen redan år 2012. Några medel för inköp av utkomststödsmodulen behandlades dock aldrig i budgeten, främst med anledning av att antalet utkomststödsansökningar då såg ut att minska.

Användning av Abilitas socialvårdsprogram skulle utveckla och förenkla hanteringen av dessa ärenden vid socialkansliet.

Fördelarna med programmet:

- Högre integritetsskydd för klienten
- Klientuppgifterna samlas på ett och samma ställe
- Förbättrad journalhantering
- Lättare att sammanställa statistikuppgifter

I budgeten för år 2015 finns ej medel för ändamålet upptagna, men eftersom socialkansliet i Finström nu kommer att börja använda Abilitas program för utkomststöd och handikappservice i sin verksamhet skulle det vara en fördel om utbildningen kan samordnas.

Socialkansliet har begärt offert från Abilita gällande modulerna för utkomststöd och handikappservice. Enligt offerten framgår att kostnaderna för programlicenserna skulle uppgå till 2 273 € med ett underhåll/år om 378 €. Utöver detta tillkommer utbildningskostnader, med ett uppskattat utbildningsbehov om två heldagar á 1151 € + resekostnader.

Socialsekreterarens förslag:

Social- och omsorgsnämnden anhåller till kommunstyrelsen om medel för år 2015 för inköp av Abilitas program för utkomststöd och handikappservice om sammanlagt 5 000 €. Ärendet sänds till kommunstyrelsen för vidare behandling.

Social- och omsorgsnämndens beslut:

Social- och omsorgsnämnden beslöt enhälligt enligt förslag.

§ 8 TAXA FÖR STÖDPERSONSFÖRHÅLLANDE INOM BARNSKYDDET

Soc.oms.n. § 8/15.1.2015

Socialkansliets personal har sett över ersättningen för stödpersoner och stödfamiljer inom barnskyddet.

Stödpersonsverksamheten är en viktig stödform att kunna erbjuda familjer inom barnskyddets öppenvård. Valfungerande och strukturerade stödpersonersinsatser kan verka förebyggande och förhindra större insatser så som framtida placeringar i familjehem eller institution.

Stödpersoner står inte i ett anställningsförhållande och omfattas därmed inte av de kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalen, utan kommunen kan själva besluta om arvoden och ersättningar.

Nuvarande taxa för stödpersonsförhållande inom barnskyddet samt förslag till ny taxa för stödpersonsförhållande inom barnskyddet bifogas sammanträdeskallelsen.

Socialsekreterarens förslag:

Social- och omsorgsnämnden beslutar godkänna förslag till taxa för stödpersonsförhållande inom barnskyddet.

Beslut:

Social- och omsorgsnämnden beslöt enhälligt enligt förslag med tillägget att taxan tillämpas från och med 1.1.2015. Ärendet förs till kommunstyrelsen för vidare behandling.

§ 9

SEKRETESS: KOSTNADER FÖR OMHÄNDERTAGANDE/BARNSKYDD

§ 10

SEKRETESS: KOSTNADER INOM BARNSKYDDET

§ 11 TJÄNSTEMANNABESLUT 2014/ÄLDREOMSORG

Soc.oms.n. § 11/15.1.2015

Anställningar: §§ 140-145, 152-154
Moderskapsledighet: § 137
Tjänstledighet: § 155
Partiell tjänstledighet: §§ 140, 150-151
Färdtjänst: §§ 136, 146, 149
Närståendevårdsstöd: §§ 138-139, 148
Matservice: § 147
Periodplats: §§ 146, 156-157
Långvårdsplats: § 147

Tjänstemannabesluten finns till påseende vid sammanträdet.

Vik. äldreomsorgschefens förslag:

Social- och omsorgsnämnden antecknar tjänstemannabesluten till kännedom.

Beslut:

Social- och omsorgsnämnden beslöt enhälligt enligt förslag.

§ 12 TJÄNSTEMANNABESLUT 2014/INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

Soc.oms.n. § 12/15.1.2015

Utkomststöd: §§ 98-137

Moderskapsunderstöd: §§ 14-25

Handikappservice: §§ 10-15

Närståendevård: § 3

Underhållsbidrag: §§ 7-15

Vårdnad/umgängesavtal: §§ 24-41

Övriga: §§ 9-17

Barnskydd: MP 2140019-2140024, MK 2140001-2140006

Tjänstemannabesluten finns till påseende vid sammanträdet.

Socialsekreterarens förslag:

Social- och omsorgsnämnden antecknar tjänstemannabesluten till kännedom.

Beslut:

Social- och omsorgsnämnden beslöt enhälligt enligt förslag.

§ 13 DELGIVNINGAR/ÄLDREOMSORG

Soc.oms.n. § 13/15.1.2015

Ålands kommunförbund

Utlåtande kring lag om klienters och patienters självbestämmanderätt

Delgivningarna finns till påseende vid sammanträdet.

Vik. äldreomsorgchefens förslag:

Social- och omsorgsnämnden antecknar delgivningarna till kännedom.

Beslut:

Social- och omsorgsnämnden beslöt enhälligt enligt förslag.

§ 14 DELGIVNINGAR/INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

Soc.oms.n. § 14/15.1.2015

Kommunfullmäktige

Kfge 77§/10.11.2014 Arvode för närståendevård 2015/Under 65 år

Kfge 79 §/10.11.2014 Arvode för familjevård 2015

Kfge 93 §/1.12.2014 Budget 2015

Kfge 103 §/1.12.2014 Anhållan om tilläggsmedel till budget 2014/Individ- och familjeomsorg

Ålands landskapsregering

Sammanställning av remissvaren, Kommunernas socialtjänst och den föreslagna finansieringsmodellen.

Lagförslag nr 2/2014-2015, Lagstiftning om familjehem

Social- och hälsovårdsministeriet

Kommuninfo 5/2014 Utkomststöd från och med 1.1.2015

Kommuninfo 6/2014 Beloppet på underhållsbidrag och underhållsstöd stiger fr.o.m. 1.1.2015

Kommuninfo 7/2014 Arvoden och ersättningar för familjevård år 2015

Kommuninfo 8/2014 Lag om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster (RP 186/2014 rd; RSv 208/2014 rd)

Kommuninfo 9/2014 Ordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och ändringar i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte som träder i kraft 1.1.2015

Finlands Svenska Socialförbund rf

Kongress 13–14.4.2015 i Åbo

Ålands kommunförbund

Infobrev nr 7 år 2014

Delgivningarna finns till påseende vid sammanträdet.

Socialsekreterarens förslag:

Social- och omsorgsnämnden antecknar delgivningarna till kännedom.

Beslut:

Social- och omsorgsnämnden beslöt enhälligt enligt förslag.

§ 15 REVISIONSPROTOKOLL FÖR ÅR 2013

Soc.oms.n. § 15/15.1.2015

Den 14 april 2014 gjorde revisor Runa-Lisa Jansson en granskning av Sunnanberg vårdhem och hemvården i Saltvik.

Vik. äldreomsorgschefen delger social- och omsorgsnämnden revisionsprotokoll samt granskningsrapport av Sunnanberg vårdhem och hemservice.

Protokollen bifogas sammanträdeskallelsen.

Vik. äldreomsorgschefens förslag:

Social- och omsorgsnämnden antecknar protokollen till kännedom.

Beslut:

Social- och omsorgsnämnden beslöt enhälligt enligt förslag.

§ 16

**SEKRETESS: RÄTTELSEYRKANDE GÄLLANDE
TJÄNSTEMANNABESLUT/HANDIKAPPSERVICE**

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE OCH BESVÄRSANVISNING**FÖRBUD ATT SÖKA ÄNDRING****Vad förbudet grundar sig på**

Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet kan enligt 112 § kommunallagen rättelseyrkande inte framställas eller kommunalbesvär anföras över beslutet.

Paragrafer: §§ 4-7, 8-15

Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom ett skriftligt rättelseyrkande enligt 110 § kommunallagen kan framställas över beslutet.

Paragrafer: §§ 1-3

Enligt 15 § FörvprocessL/annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut.

Paragrafer och grunden för besvärsförbudet:

LL om tjänstekollektivavtal 22/78 19§ "Tjänsteman får inte genom besvär söka ändring i myndighets beslut i ärende som avses i 2 § eller bringa det till handläggning genom anspråk på rättelse eller såsom förvaltningstvistemål, om han eller tjänstemannaförening har rätt att anhängiggöra ärendet vid arbetsdomstolen".

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE**Myndighet till vilken rättelseyrkande kan framställas samt tid för yrkande av rättelse**

Skriftligt rättelseyrkande får framställas av den som ett beslut avser eller den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmarna.

Myndighet hos vilken rättelse yrkas:

Social- och omsorgsnämnden i Saltvik
Saltviks kommun
Lillängs 14, Nääs
22320 Ödkarby

Paragrafer: §§ 1-3

Yrkandet skall framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt. I vardera fallet räknas inte framlägnings- eller delgivningsdagen med i besvärstiden.

Rättelseyrkandets innehåll

Av rättelseyrkandet skall framgå yrkandet och vad det grundar sig på. Yrkandet skall undertecknas av den som framställer det.

BESVÄRSANVISNING**KOMMUNALBESVÄR****Besvärsmyndighet och besvärtid**

I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ändring i ett beslut med anledning av rättelseyrkanden kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet har ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av den som är part eller av en kommunmedlem. Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att

1. beslutet tillkommit i felaktig ordning,
2. den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller
3. beslutet annars strider mot lag

Besvärsmyndighet är
Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 Mariehamn

Paragrafer:.

Besvärtid 30 dagar från dagen för delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt.

Besvärtiden för beslut enligt byggnadslagen för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslutet anslagits på den kommunala anslagstavlan. Beslutet är anslaget den .

FÖRVALTNINGSBESVÄR**Besvärsmyndighet och besvärtid**

Besvärsmyndighet är:

Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 Mariehamn

Paragrafer: § 16

Besvärtid: 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärtiden för beslut enligt byggnadslagen för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslutet anslagits på den kommunala anslagstavlan. Beslutet är anslaget den .
forts.

BESVÄRSANVISNING, forts**Besvärsskrift**

I besvärsskriften skall uppges

- ändringssökandens namn, yrke boningsort och postadress
- vilket beslut som överklagas
- vilka ändringar som yrkas i beslutet
- motiveringarna till att beslutet bör ändras

Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också hans yrke, boningsort och postadress anges.

Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia, och intyg om den dag från vilken besvärstiden skall räknas.

Inlämnande av besvärshandlingarna

Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärsmyndigheten före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.

Avgift

Enligt lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer (701/93) uppbärs en rättegångsavgift på 90 euro av en ändringssökande i förvaltningsdomstolen.
